

سه رکن اساسی عرفان خراسان

شریعت ، طریقت و حقیقت

نویسنده : دکتر بصیر کامجو

مفاهیم کلیدی اند که در عرفان خراسان به ترتیب به سوی ظاهری، باطنی و نهای سیر سلوکی عارف اشاره دارند. این مفاهیم، نشان‌دهنده مراحل مختلفی هستند که یک سالک عرفانی برای رسیدن به کمال و معرفت حقیقی می‌پیماید .

نخست شریعت :

شریعت پایه و اساس سلوک عرفانی بشمار می‌آید که به گزیده از قوانین، آداب و رسوم و دستورات آیینی گفته می‌شود که در دین اسلام آمده است. این قوانین شامل پرستش‌ها، داد و ستدها و دساتیر خانواده و غیره می‌باشد .

عارفان باورمند اند که بدون پایبندی به شریعت، نمی‌توان در مسیر مسلک عرفانی قدم گذاشت. شریعت، چارچوب و مرزهای سلوک را هویدا می‌کند و سالک را از کژی‌ها و تند روی‌ها و بسیار خواهی‌ها، نگهداری می‌کند.

دوم طریقت :

طریقت راه و روش رسیدن به حقیقت عرفانی گفته می‌شود که سالک برای رسیدن به آن می‌پیماید . این راه شامل تمرینات مینوی ، مراقبات، سختی‌ها و آداب ویژه است.

مرام از طریقت، تزکیه نفس، پالایش قلب و رسیدن به مقامات مینوی است. در طریقت، سالک با زدودن زنگارهای نفسانی، به مقامات بلندی از بینشمندی و شفقت خدایی دست می‌یابد.

سوم حقیقت:

خواستگاه نهای سلوک حقیقت به شناسایی مستقیم و شهودی خداوند گفته می‌شود. این شناسایی، فراتر از هرگونه شناخت خردورزانه و نظری است و تنها با پیمودن طریقت و تزکیه نفس فرآورده می‌شود.

حقیقت، پایدار، بی‌قید ، راستی ایست که هرگز تغییر نمی‌کند. عارفی که به حقیقت دست می‌یابد، به مقام فنا فی الله (خداوارگی انسان) می‌رسد و در او زوده می‌شود.

مفاهیم شریعت ، طریقت و حقیقت در مقامات سلوک عرفانی به هم پیوسته و مکمل یکدیگر هستند. شریعت ، بستر و زمینه ساز طریقت است و طریقت، راه رسیدن به راستینه ذات حق است .

"The Three Fundamental Pillars of Khurasani Sufism"

Author: Dr. Basir Kamjo

Shari'ah, Tariqat, and Haqiqat are key concepts in Khurasani Sufism, representing the successive stages of a Sufi's spiritual journey towards the outer, inner, and ultimate realities, respectively. These concepts signify the various phases a seeker traverses to attain perfection and true knowledge.

Firstly, Shari'ah:

Shari'ah serves as the foundation of the Sufi path, encompassing a selected set of laws, customs, and religious ordinances outlined in Islam. These laws govern worship, social interactions, and family matters. Sufis believe that adherence to Shari'ah is indispensable for embarking on the Sufi journey. Shari'ah provides a framework and boundaries for spiritual practice, safeguarding the seeker from deviations, excesses, and worldly desires.

Secondly, Tariqat:

Tariqat refers to the path or method a seeker follows to reach the ultimate reality of Sufism. This path involves spiritual exercises, meditations, austerities, and specific practices. The purpose of Tariqat is to purify the soul, cleanse the heart, and attain higher spiritual states. Through Tariqat, the seeker sheds their worldly impurities and attains elevated states of divine consciousness and compassion.

Thirdly, Haqiqat:

The ultimate goal of the spiritual journey is Haqiqat, which signifies the direct and intuitive knowledge of God. This knowledge transcends rational and intellectual understanding and can only be attained through the purification of the soul and the practice of Tariqat. Haqiqat is eternal, absolute, and unchanging truth. A Sufi who attains Haqiqat reaches the state of Fana fi'llah (annihilation in God) and becomes completely absorbed in the divine.

The concepts of Shari'ah, Tariqat, and Haqiqat are interconnected and complementary in the stages of Sufi spiritual development. Shari'ah provides the ground and foundation for Tariqat, while Tariqat is the path that leads to the realization of the ultimate truth".

